

Zpravodaj

obce Žďár nad Orlicí

Prosinec 2009

Divadelní představení pohádky „Krkonošovy Vánoce“

Informace ze zasedání Zastupitelstva obce

Výpis z usnesení z veřejného zasedání konaného dne **16. prosince 2009**

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. předložený návrh vyrovnaného rozpočtu v příjmech i výdajích na rok 2010 ve výši 4 128 120,- Kč, dále schvaluje rozpočtový výhled na rok 2010 - 2012
2. přednesená rozpočtová opatření v plném rozsahu a pověřuje účetní obce jejich provedením v účetním období 12/2009
3. předložený návrh nájemní smlouvy č. 213N09/43 mezi Obcí Žďár nad Orlicí a Pozemkovým fondem České republiky. Dále ZO schvaluje předložený návrh dohody o zaplacení úhrady za užívání nemovitosti č. 213N09/43 mezi Obcí Žďár nad Orlicí a Pozemkovým fondem České republiky
4. přednesené zprávy kontrolního a finančního výboru a kulturně-sociální komise obce
5. podání žádosti o poskytnutí finanční podpory z Programu obnovy venkova na rok 2010 v dotačním titulu č. 2 – Komplexní úprava veřejných prostranství a místních komunikací, infrastruktura na projekt „Oprava asfaltového povrchu na místní komunikaci“
6. podání žádosti o dotaci v Programu rozvoje venkova na projekt „Celková obnova a zvelebení obce Žďár nad Orlicí“
7. uzavření předložené Smlouvy o dílo mezi objednatelem Obcí Žďár nad Orlicí a zhotovitelem PhDr. Janou Staňkovou
8. jmenování Kamily Berounské do funkce člena Školské rady při Základní škole a Mateřské škole Žďár nad Orlicí
9. předložený návrh Smlouvy o poskytnutí účelové neinvestiční dotace v požární ochraně na výdaje jednotky sboru dobrovolných hasičů obce pro rok 2009 mezi poskytovatelem Královéhradeckým krajem a příjemcem Obcí Žďár nad Orlicí
10. vyřazení z evidence majetku a následný prodej nepoužívaných doplňků obecního malotraktoru za cenu nejvyšší nabídky:

pluh obracecí PON-25A

cena k jednání: 6 000,- Kč

žací stroj ŽT-152

cena k jednání: 6 000,- Kč

Zastupitelstvo obce ověřuje:

1. návrh územního plánu Žďár n. Orl. dle § 54 odst. 2) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) a neshledalo žádný rozpor s Politikou územního rozvoje ČR 2008, s územním plánem VÚC Orlické hory a podhůří, ÚP VÚC Hradecko-Pardubická aglomerace, se stanovisky dotčených orgánů ani se stanoviskem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 23.9.2009, čj. 17777/UP/2009/Va

Zastupitelstvo obce souhlasí:

2. s vyhodnocením výsledků projednání a návrhem rozhodnutí o námitkách uplatněných k návrhu územního plánu, tak jak je uvedeno v příloze č. 1, zpracované v souladu s § 53 odst. 1) stavebního zákona

Zastupitelstvo obce vydává:

3. v souladu s § 6 odst. 5 písm. c) a § 43 odst. 4) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 171 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 13 a přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně

plánovací činnosti, územní plán Žďár n. Orli., vypracovaný panem Ing. arch. Milanem Vojtěchem, Zborovské nám. 1619, 530 02 Pardubice

Zastupitelstvo obce ukončuje:

4. platnost územního plánu sídelního útvaru Žďár n. Orli., schváleného zastupitelstvem obce Žďár n. Orli. dne 13.8.1997 a zrušuje Obecně závaznou vyhlášku obce Žďár n. Orli. č. 2 ze dne 25.8.1997

Zpracovala: M. Benešová

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

uplynulo dalšího čtvrt roku od podzimního vydání zpravodaje. Vzhledem k relativně teplému a příjemnému podzimu se nám pomalu ani nechce věřit, že zima a vše co k ní patří, je již za dveřmi. Ale pravdou je, že rok 2010 se neúprosně blíží a nutí k zamyšlení, co nového a snad i hezkého nás v tento „kulatý“ rok čeká.

Již po čtvrté zastupitelstvo v nynějším složení schvaluje rozpočet obce. Stejně jako v letech minulých byl rozpočet sestaven tak, aby byly zajištěny základní výdaje potřebné ke každodennímu chodu obce a místní základní a mateřské školy a zároveň se vyšetřily prostředky na nejnutnější opravy obecního majetku či investice, které jsou v rámci našich příjmů finančně únosné a to bez použití bankovního úvěru. V době ekonomické krize úkol opravdu nelehký.

Rozpočet pro rok 2010 byl navržen jako vyrovnaný v příjmech i výdajích ve výši 4 128 120,- Kč. Rok 2010 bude, co se výdajové stránky týče, nejvíce ovlivňovat plánovaná oprava obecní komunikace vedoucí kolem budovy místní základní školy (na tuto akci byla podána žádost o krajskou dotaci v Programu obnovy venkova a je součástí žádosti o dotaci u Státního zemědělského intervenčního fondu v Programu obnovy venkova) a obnova veřejného prostranství, respektive úpravy obecního parčíku (tato akce je taktéž součástí žádosti o dotaci v Programu obnovy venkova).

O posledně zmiňovaném projektu – „úpravě obecního parčíku“ - bych Vás ráda blíže informovala. Záměrem je upravit a ujednotit veřejnou zeleň v centru obce. Nejen dle odborného posudku, ale i na základě výsledků ankety (byla vyhlášena v březnu 2008 a Vy občané jste se v ní v drtivé většině vyjádřili pro úpravu obecního parčíku – i za cenu skácení některých stromů) bylo zjištěno, že většina lip má různé defekty způsobené nekvalitní údržbou a jehličnany byly nevhodně zvolené z hlediska kompozice. Proto se nabízí řešení, které otevře prostor této malé parkové plochy, a tím náves při průjezdu obcí zvětší. Po odborné konzultaci bylo vybráno následující řešení. Skáceny budou pouze jehličnany, 2 hlohy a dvě lípy se špatným zdravotním stavem. Odkácením se vytvoří dostatečný průhled na opravený křížek – jednu z mála historických památek v obci. Ponechané stromy (lípy) budou ošetřeny zdravotním řezem. Cestní síť vedoucí přes parčík je navržena tak, aby propojila autobusovou zastávku s obecním úřadem, poštou a obchodem se smíšeným zbožím. V místě křížení cest je navržena výsadba lípy velkolisté. Tento strom by později převzal dominantní funkci celé plochy. Kolem nově vysazené dřeviny je plánováno umístit kruhovou lavičku, která by fungovala jako odpočívadlo. Ve vnitřní části oplocení kolem křížku je navržen trvalkový záhon. Dalším novým prvkem bude sázení živých plůtků, které by nenápadně park rozdělily na několik menších ploch a zároveň nedorůstaly vysoko a plochu opět neuzavřely. Živý plot bude podsázen trvalkami, aby působil pestřejším dojmem.

To je ve zkratce návrh obnovy tohoto veřejného prostranství. Snažili jsme se výsadbu a celkový vzhled koncipovat tak, aby tato plocha plnohodnotně plnila funkci parku, zároveň nevyžadovala neúměrné množství odborných zásahů v následné údržbě. Víím, že se najdou oponenti, bude namítáno, že kácíme zdravé stromy (jehličnany), ale ruku na srdce: „Vysadili byste si tento typ stromů doprostřed zahrady????“ „A jelikož bydlíme na venkově a naše obec je obklopena lesy – je opravdu nutné mít takový malý lesík i v centru obce????“ Ani já nemám ráda zvuk motorové pily a zeleň, především stromy jsou pro mne důležité (jeden z důvodů, proč bydlím na venkově), ale zároveň si myslím, že centrum dění v naší obci by zasluhovalo reprezentativnější vizitku.

A na konec již tradičně přání za celé zastupitelstvo – *Vánoce plné vnitřní pohody, příjemných setkání, chvil, kdy se Vám podaří zapomenout na každodenní problémy a spory, mnoho štěstí a úspěchů v roce 2010.*

Martina Benešová

Víte, že...

- ke dni 15. prosince má obec 439 obyvatel
- **od 13.12.2009 je platný nový vlakový i autobusový jízdní řád – a to i přes vznesené připomínky ze strany obce k současné podobě vlakového jízdního řádu. Hodláme i nadále jednat s firmou Oredo a Královéhradeckým krajem o navrácení pro občany důležitých spojů.**
- dne 4.1.2010 nabude účinnosti nový územní plán obce Žďár nad Orlicí
- je možné na obecním úřadě zakoupit kalendář obce Žďár nad Orlicí za výrobní cenu 80,- Kč
- v období 23.12.2009 do 1.1.2010 bude z důvodu dovolených uzavřen Obecní úřad

red.

Informace pro občany

V prosinci 2009 jsme na našem obecním úřadě zprovozili pracoviště CzechPOINT, které bylo pořízeno z prostředků EU – Integrovaného operačního programu. Na kontaktním místě CzechPOINT mohou občané získat ověřené výstupy z následujících registrů:

1. KATASTR NEMOVITOSTÍ
2. OBCHODNÍ REJSTŘÍK
3. ŽIVNOSTENSKÝ REJSTŘÍK
4. REJSTŘÍK TRESTŮ
5. VÝPIS Z BODOVÉHO HODNOCENÍ ŘIDIČE
6. VÝPIS OVĚŘENÉHO VÝSTUPU ZE SEZNAMU KVALIFIKOVANÝCH DODAVATELŮ
7. REGISTR ÚČASTNÍKŮ PROVOZU AUTOVRAKŮ ISOH

8. INSOLVENČNÍ REJSTŘÍK

9. AUTORIZOVANÁ KONVERZE DOKUMENTŮ

Ověřený výstup se vydává na počkání po zaplacení správního poplatku, platí se na místě v hotovosti. Pracoviště CzechPOINT nejsou určena k nahlížení do rejstříků, ale pouze k vystavení ověřeného výstupu z příslušného rejstříku. Tento ověřený výstup se stává veřejnou listinou.

Za údaje, které žadatel z výstupu získá, nese právní odpovědnost (např. ve vztahu k zákonu o ochraně osobních údajů). Žadatel musí znát určité identifikační údaje o subjektu, ke kterému chce získat výstup.

Správní poplatky		
Evidence	Cena za 1. stranu	Cena za každou další i započatou stránku
Katastr nemovitostí	100,- Kč	50,- Kč
Obchodní rejstřík	100,- Kč	50,- Kč
Živnostenský rejstřík	100,- Kč	50,- Kč
Rejstřík trestů	50,- Kč	0,- Kč
Výpis z bodové hodnocení řidiče	100,- Kč	50,- Kč
Výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů	100,- Kč	50,- Kč
Registr účastníků provozu autovraků ISOH	100,- Kč	50,- Kč
Insolvenční rejstřík	100,- Kč	50,- Kč

Zpracovala: J. Šrajbrová

Informace k zákonu č. 362/2009 Sb.,

kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, v oblasti majetkových daní.

Daň z nemovitostí:

je upravená zákonem č.338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon o dani z nemovitostí”).

- **zdvojnásobení sazeb daně z pozemků** uvedených v § 6 odst. 2 zákona o dani z nemovitostí – tj. zastavěné plochy a nádvoří, stavební pozemky a ostatní plochy. Toto

zvýšení se nevztahuje na sazby uvedené v § 6 odst. 1 zákona o dani z nemovitostí – pro ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesy a rybníky, tedy převážně zemědělskou půdu,

- **zdvojnásobení základních sazeb daně ze staveb s výjimkou staveb sloužících pro ostatní podnikatelskou činnost** uvedených v ust. § 11 odst.1 písm. d) bod 3 zákona o dani z nemovitostí.

Nedojde-li u poplatníků k jiným změnám rozhodným pro daňovou povinnost, nemusí zvýšení sazeb oznamovat v daňovém přiznání. Vyměření daně je v tom případě povinností místně příslušných správců daně - pro naši obec to je Finanční úřad Kostelec nad Orlicí. Výše nově vyměřené daně Vám bude sdělena na základě hromadného předpisného seznamu v předpokládaném termínu duben – květen 2010. Další pro Vás důležitou informací je, že **Obec Žďár nad Orlicí v roce 2009 nevydala obecně závaznou vyhlášku, kterou by zvyšovala koeficienty** pro výpočet daně z nemovitostí.

Daň z převodu nemovitostí:

Návrh na zvýšení sazby daně z převodu nemovitostí nebyl zapracován do konečné verze návrhu k projednání v Parlamentu. Nadále tedy zůstává daň z převodu nemovitostí se sazbou 3%.

Zpracovala: M. Benešová

TJ Sokol Žďár nad Orlicí, oddíl kopané

Žďárští fotbalisté chodí každý čtvrtek trénovat do tělocvičny U Dubu v Týništi nad Orlicí. V lednu začnou přípravu na novou sezónu.

Naši nejmenší hráči mají fotbalové volno a od nového roku začnou trénovat každou sobotu v tělocvičně základní školy v Týništi nad Orlicí. Zúčastní se také halového turnaje v Česticích.

Trenéři elévů zůstávají nadále Tomáš Kos a Petr Nedomanský.

Za Žďárský fotbal přejeme krásné vánoční svátky, hodně zdraví a šťastný nový rok 2010

Za TJ Sokol Tomáš Kos

Sbor dobrovolných hasičů ve Žďáru nad Orlicí

Zpráva o činnosti sboru dobrovolných hasičů ve Žďáru nad Orlicí

Říjen

Pravidelná schůzka sboru

Již tradičně se dne 24.10.2009 uskutečnila pravidelná „Posvicenská zábava“.

Dne 10.10.2009 proběhl sběr starého železa. Děkujeme tímto všem, kteří přispěli železným šrotem. Dále děkujeme p. Tomáši Ruffrovi za poskytnutí finančního daru a p. Romanu Schromovi za bezplatné zapůjčení nákladního automobilu na svoz železa.

SDH obdržel dar od Královéhradeckého kraje, a to 6 kusů pracovních hasičských obleků a 7 kusů zásahových bot.

Listopad Pravidelná schůzka sboru
Údržba a oprava hasičské techniky a vybavení
Zazimování hasičské techniky

Prosinec Pravidelná schůzka sboru
Dne 11.12.2009 uspořádal Sbor dobrovolných hasičů Mikulášskou nadílku pro děti. Po pohádce, která se konala v místním hostinci přišel Mikuláš s Čertem a přinesli dětem pár drobných sladkostí.

**Hezké vánoční svátky,
ať máte čas na pohádky,
ať se na Vás štěstí směje,
ať Vás láska stále hřeje,
ať Vás úspěch provází
i v roce, který přichází.**

*Všechno nejlepší v roce 2010 Vám přeje Sbor
dobrovolných hasičů Žďár nad Orlicí.*

za SDH Žďár nad Orlicí Kamila Berounská

Mikulášská nadílka v podání členů SDH

Mikulášovi vydatně pomáhal s nadělováním hodným dětem i velitel SDH

Zprávičky ze školy a z mateřské školky

Podzim v naší škole určitě nebyl pro děti nudný. Mateřinka společně se školáky se byla podívat na výstavě „Zahrada východních Čech“ v Častolovicích, kam opravdu rádi jezdíme. Každý si z ní odvezl to, co se mu líbilo – malou kytičku, trošku mlsání nebo alespoň zážitek z pěkných zahradnických výpěstků.

S přibývajícím podzimem jsme všichni ve škole zavzpomínali na zábavu našich prababiček a pradědečků a upekli si ve žhavém popelu brambory. Moc nám chutnaly. Při té příležitosti jsme se také proběhli s pestrými draky a nechali je pěkně prolétnout ve větru.

Jedno dopoledne nás navštívili zástupci pojišťovny Generali včele s „Lvíčkem“. Za připravené obrázky dětem rozdál náramky z bonbónů a pitíčka. Podruhé přišli zástupci spoření s „Liškou“. Lišák, který dětem přinesl balónky a lízátka, s nimi statečně celou hodinu v tělocvičně cvičil. Za to jsme mu také namalovali obrázky. A že jsme v malování úspěšní, o tom svědčí i odměny, které získáváme z výtvarných soutěží, kterých se účastníme. A není jich málo.

Letošní „Dýňování“ jsme pojali ve větším stylu a hodlali jsme do něj zapojit i ostatní. Proto jsme vyvěsili letáčky a požádali vás o přinesení jakýchkoliv výrobků z dýní. Škoda, že se nenašel nikdo, kdo by se přidal. Výstavu jsme se svolením Berounských naaranžovali na jejich zahradu a myslím, že se nám docela povedla.

Vánoční čas přišel nenápadně, snad jen podle kalendáře, ale dětem ani trochu nevadí sychravé, deštivé počasí, tak jako nám dospělým. Na Ježíška se všichni moc těší a prožívají přípravu na Vánoce. Celá škola se byla podívat na vánoční výstavě ve Sluníčku v Týništi, kde jsme nakoupili první dárečky pod stromeček. Také přípravy na Mikuláše s čertem jsme v mateřince nepodcenili a to vše nám pomohlo překonat strach, když konečně oba přišli. Děti z MŠ jsou opravdu moc hodné, a tak se čert rozhodl, že odnese jen některé velké kluky. Za všeobecného hlaholu si je odvedl a dlouho se nevraceli, takže někteří maláčkové dostali o své starší sourozence pěkný strach. Nakonec vše samozřejmě dobře dopadlo a všichni dostali tu správnou mikulášskou nadílku.

Na závěr letošního roku chystáme už tradiční jarmark. Malí i velcí připravují vystoupení a vánoční drobnosti k prodeji. Těšíme se, že i letos nás přijdete podpořit. Ježíšek bude nadělovat i ve škole – chystáme si pro své kamarády malé dárečky, které si navzájem vyměňujeme a přibudou i hračky a hry do MŠ, ZŠ a ŠD.

Na závěr bychom rádi poděkovali rodičům dětí z MŠ za vzorné plnění „úkolů“ a spolupráci při uskutečňování našeho výchovného programu. Zároveň máme radost i z dobře se rozvíjejícího „Mateřského centra“, kam si chodí maminky s dětmi každé úterý pohrát a popovídat si.

Takže na úplný konec našich „Zpráviček“ nám dovolte, abychom vám všem popřáli hodně příjemných chvil prožitých společně se svými dětmi a vnoučaty, hodně zdraví a spokojenosti v novém roce.

Za kolektiv zaměstnanců Dáša Plíhalová

A ještě jednou mikulášská nadílka – tentokrát v místní ZŠ a MŠ

I ve školce se hodným dětem nadělovalo

Z historie naší obce

Ze staré obecní kroniky

Vybrala jsem pro Vás dva krátké úryvky, které svědčí o tom, že odpor k „vrchnosti“ a drobné či závažnější trestné činy kvetly v každé době. Dnes často slyšíme, že to za starých časů nebývalo, ale stará obecní kronika je důkazem toho, že to tak docela pravda není.

„...Dne 10. září 1848 bylo na vrchnostenské kanceláři v Borohrádku veřejně prohlášeno zrušení roboty. Po prohlášení konstituce a zrušení roboty nechtěl lid více robotovati, ačkoliv robota teprve r. 1849 přestatí měla. Lidé nemající pozemků chtěli se zmocnití pozemků obecních a o ně se rozdělití, začali stříletí zvěř na panských pozemcích, v panských rybnících loviti ryby a krásti dříví z lesů panských. Dne 24. října roku 1848 vylovili a ukradli lidé žďárští v panském rybníčku u Žďáru na 4 centy ryb, a když přišli lovci panští lovit, hrozeno jim bitím. K udržení pořádku při lovu museli býti povoláni členové národní stráže z Borohrádku...“

(Dle paměť. knihy borohrádecké)

„...Roku 1848 zavedeny nové papírové peníze po 1 a 2 zl. Peněz těch vydáno takové množství, že nedostávalo se drobných peněz kovových. Lidé proto ty papírové „jednušky“ a „dvojky“ trhali na polovice a čtvrtky, kterými potom platili. Někteří kupci v Borohrádku a jinde vydávali 10 a 20 krejcarové papírové poukázky, které však od lidí falšovány byly...“

(Dle sdělení Jos. Škopa star. z čís. 30)

Jistě si všimáte krásné spisovné češtiny, kterou je psána celá stará obecní kronika. Pan učitel Macháček byl, už z titulu své profese, opravdový mistr českého jazyka. Uvědomuji si to vždy, když pročítám řádky této kroniky. Kéž bychom dnes vládli svým rodným jazykem tak mistrně jako on.

Připravila Jana Řeháčková

Ze starých fotografií - Tůmovka

- fotografie z přelomu 19. a 20. století, kdy byla Tůmovka oblíbeným zájezdním hostincem
- není potřeba žádný komentář, snad jen, že některá místa kolem nás vzkvétají a mění se k lepšímu, některá bohužel naopak

Snímek je ze staré pohlednice, kterou poskytla Lukáši Kaleckému do jeho diplomové práce paní Dana Škopová. V příštích číslech zpravodaje se můžete těšit na další fotografie. Prohlédnout si je můžete již nyní na

<http://zdarnadorlici.unas.cz/obrazky/obrazkytisk.pdf>.

Připravila Jana Řeháčková

Zvyky a obyčeje

Čas radosti, veselosti nastal nyní

Pro většinu lidí jsou Vánoce nejkrásnější svátky v roce. Staré tradice se mísí s novými zvyky, a tak mají vánoční dny zvláštní atmosféru štěstí a rodinné pohody, ale také rozjímání a nostalgie. Doprovází je dobré jídlo a radost z dárků, ozdobený vánoční stromek a světla svíček. A také betlémy a koledy.

Dny zimního slunovratu byly odpradáвна důvodem k oslavám, které se však postupně přesouvaly od uctívání slunce a čekání na slunovrat (místa ještě ve středověku) k tradici Vánoc, kdy se narodil Boží syn – Kristus. Teprve křesťanství dalo konci roku podobu vánočních svátků.

I křesťanské Vánoce prošly v průběhu dvou tisíc let značnými proměnami. Zpočátku se slavily obvykle jako bujaré a veselé svátky s průvody masek, zpěvem a tancem, bohatými hostinami s množstvím jídla a pití. Teprve se zápasem o čistotu křesťanské víry však vítězilo nové pojetí, založené na pokoře a střidmosti. Ubývalo radovánek a hostin, věřící se postili a rozjímali, chodili do kostelů a modlili se.

Teprve v 17. a 18. století se v období baroka vracela světská nádhera a okázalost. Od druhé poloviny 17. století se vánoční svátky začaly slavit ve větší míře v rodinném kruhu. Tento trend se projevoval v celé Evropě a přetrval do dneška. K tradici Vánoc patří mnoho mýtů a legend. Úplnou historickou pravdu, stejně jako u většiny dávných pověstí, dnes už nikdo neobjasní.

U nás je hlavním dnem Vánoc **Štědrý den** – předvečer narození Krista – tento den se držel půst, rodiče slibovali dětem zlaté prasátko, někde zlaté tele nebo zlatého kohouta či beránka. Hrozbou při nedodržení půstu byla návštěva v masce – zlá Perchta, která měla dřevěným nožem párat břicha neposlušným. Po štědrovečerní večeři uzavírala den cesta do kostela na půlnoční mši.

Boží hod vánoční – 25. prosinec - je dnem Ježíšova narození, dnem zbožného rozjímání v kostele. V tento den se sloužily dvě mše, jedna ranní, té se říkalo jitřní nebo pastýřská, druhá během dopoledne, zvaná slavná nebo velká. Podle lidové tradice se v tento den nesmělo vůbec pracovat, některé hospodyně nestlaly ani postele. Dnes se tento den odehrává v rodinném kruhu se slavnostním obědem.

Svátek sv. Štěpána – 26. prosinec - měl jako druhý svátek vánoční v lidové tradici velký význam. Byl totiž dnem koledování, obcházení domů s přáním štěstí a zdraví. Štěpán byl pokládán za ochránce koní, proto se na jeho svátek světil oves, určený na jarní setbu. Někde hospodáři házeli oves po sobě navzájem, v jižních Čechách chlapci obsypávali ovsem dívky, aby byly hezké a brzy se vdaly. Říkalo se tomu štěpánování. Správný hospodář vyvedl v tento den své koně ven ze stáje a vyjel s nimi alespoň na malou projížďku. K obědu v mnoha rodinách husa a knedlík se zelím.

Svatý Jan Evangelista - 27. prosinec – Jan byl apoštol a nejoblíbenější Kristův učedník. U nás lidé věřili, že víno vypité na svátek sv. Jana má zázračnou moc a ochrání například před hadím uštknutím nebo proti uhranutí.

Svátek mládětek – 28. prosinec – mládětka jsou malé děti, které dal krutý palestinský vládce Herodes Veliký vyvraždit, když se dozvěděl, že se v Betlémě narodil Ježíš. Díky této legendě se stal Herodes symbolem krutosti a matky jím často strašily zlobivé děti. Někde se věřilo, že pokud prší, dostanou děti osypky. Některé matky šlehaly zase dítě proutkem tak dlouho, dokud neodpovědělo, že Mládětek bylo 4444.

Nový rok - 1. ledna a Tři králové - 6. ledna - patří také do vánočního cyklu, i když dnes jsou spíše pojímány jako samostatné svátky.

A alespoň jeden starý lidový recept na postní vánoční jídlo:

Houbový (černý) kuba

- sušené houby, krupky, sádlo, česnek, pepř, majoránka
- uvařené sušené houby se solí a kmínem se i s vodou, v níž se vařily, zamíchají do uvařených krupek, směs se ochutí drceným česnekem, pepřem, majoránkou a sádlem se škvarky a urovná do vymaštěného pekáčku a dá se do trouby zapéct
- na černého kubu se používají tmavé houby, do směsi lze přidat i uzené maso (ale to už pak není postní jídlo)

Podle knihy České zvyky a obyčeje připravila Jana Řeháčková

VÁNOCE NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Tip na dárek:

Určitě jsme všichni zažili ten nepříjemný pocit, kdy Vánoce klepou na dveře a nám zbývá koupit dárek pro někoho milého. Stačila by maličkost, ale stále ne a ne přijít na to pravé. Nabízím Vám jeden tip.

Spisovatelka Helen Exley vlastní malé nakladatelství, které se specializuje na dárkové knížky. Jedná se o malé, malinkaté či větší knížečky, krásné už samotnou obálkou, plné různých citátů doprovázených kouzelnými ilustracemi. Cena je velmi přijatelná. Zakoupíte v každém dobře zásobeném knihkupectví, tento úlovek je z knihkupectví v Týništi.

Malá ukázka z knížečky „DÍKY“:

*„... Díky všem dobrým duším, které jsou připraveny kdykoliv
v okamžiku přiskočit a pomoci nastartovat auto,
mrknou se na stávkující pračku, sundat kotě z ořešáku
nebo vysvobodit kanape, které uvízlo ve dveřích....*

Co bychom si bez nich počali?...“

LISA SCULLYOVÁ O'GRADYOVÁ

„...Dary mohou potěšit,
Prášky ztlumí bolest...
Ale pohlázení, úsměv či květina -
To jsou ty nejlepší léky ze všech...“

HELEN THOMSONOVÁ

Tip na rychlé vánoční cukroví (nepečené, které zvládnou i děti):

Banánové jednohubky

- Připravíme si: dětské piškoty, banány, čokoládu na vaření, ztužený tuk, párátka.
- Banány nakrájíme na silnější kolečka, mezi dva piškoty vložíme kolečko banánu a silně přitiskneme. Potom zapícháme párátka, pomocí kterých namáčíme celé jednohubky do čokolády. Odkládáme na alobal nebo pečicí papír. Dáme do chladna, lépe chutnají druhý den.

Hrudky z kukuřičných lupínků

- Budeme potřebovat: sáček kukuřičných lupínků, čokoládu na vaření, ztužený tuk, papírové košíčky, případně i mleté ořechy, kokosovou moučku apod., rum.
- Lupínky nasypeme do mísy, pokud jsou velké, tak je trochu rozmačkáme (např. kvedlačkou nebo paličkou na maso), můžeme přisypat mleté ořechy nebo kokos, můžeme pokapat rumem. Přilijeme rozpuštěnou čokoládu a dobře promícháme. Pomocí lžice tvoříme hrudky, které ihned ukládáme do papírových košíčků.

Nezapomínejme, že Vánoce mají být především pohodové a klidné. Nemusíme stihnout vše, co si naplánujeme. Uklízet se dá i po Novém roce nebo na jaře, to jde mnohem lépe! Všem přeji krásné a pohodové Vánoce a hodně zdraví do dalšího roku.

Připravila Jana Řeháčková

Závody malých motocyklů

Na počátku byla sázka, který „**prskolet** „ pojede rychleji a už se z toho stala tradice.

Na Nové Vsi se 2x do roka jezdí závody motokrosu pionýrů do 50cm³. Velkými příznivci a nadšenci jsou i otec a syn Venclovi. Ti celoročně připravují speciály, které vylepšují a upravují výkon. Zranění Radka na skoku „Chatařů“ (utrpěl zlomeninu nohy) před rokem neodradilo, ale jede se dál.

Jejich snažení a nadšení má úspěchy nejen u nás, ale i na závodech, které se konají už v rámci celé republiky. Hoši Venclovi jsou u nás na Nové Vsi bráni jako domácí a loni 6. září na 11. Velké ceně Nové Vsi se Láďa Vencel umístil na pěkném třetím místě a letos 12. září na 13. Velké ceně Nové Vsi se nenechal syn Radek zahanbit, porazil otce a při velké konkurenci se umístil na těžce vybojovaném třetím místě.

Oběma přejeme hodně úspěchů v dalších závodech.

Nesmíme také zapomenout poděkovat děvčatům ze Žďáru nad Orlicí, která pomáhají při organizaci závodu a patří jim velký dík.

Dále si Vás dovoluujeme pozvat na 14. Velkou cenu, která se koná 15. května 2010

- více informací a fotek na **WWW.NOVAVESRING.CZ**

*Za Občanské sdružení NOVÁVESRING
Jaroslava Šedová
Podklady a foto: Naďa Venclová*

Znáte všechna zákoutí naší obce?

Nová hádanka: Kdo provozuje cykloturistiku nebo rád chodí na procházky, bude toto místo dobře znát.

Hádanka z minulého čísla:

starý dub pod Světlou u příjezdové cesty od Divoké Orlice

Společenská kronika

Životní jubilea – říjen – prosinec 2009

*Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví,
hodně štěstí, lásky a rodinné pohody.*

81 let	Božena Pinkasová
75 let	Marie Provazníková
82 let	Olga Sládková
75 let	Růžena Bačinová
95 let	Anna Čechová
85 let	Jaruška Kupková
94 let	Marie Neumanová
83 let	Olga Šumpíková

Vydává: Obec Žďár nad Orlicí, čp.133, Žďár nad Orlicí, 517 23, tel.: 494 371 516,
www.poorlicko.cz/zdar, e-mail: zdar@wo.cz. Náklad 200 výtisků. Neprodejně.

Redakce zpravodaje: Martina Benešová, Mgr. Jana Řeháčková a Jana Šrajbrová.

Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17619.

Uzávěrka příštího čísla bude 15. března 2010.

Příspěvky můžete odevzdat v písemné nebo elektronické podobě na obecním úřadě, články se uveřejňují bez cenzurního zásahu, nepřijímají se příspěvky vulgární a urážlivé.
